

Sygn. akt I PK 140/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa M. C.
przeciwko Urzędowi Miejskiemu w A.
o zapłatę odszkodowania,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 lutego 2017 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w S.
z dnia 30 grudnia 2015 r., sygn. akt III Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z 30 grudnia 2015 r. oddalił apelację pozwanego pracodawcy Urzędu Miejskiego w A. (skarżącego) od wyroku Sądu Rejonowego w S. z 2 listopada 2015 r., który zasądził powodowi M. C. odszkodowanie za niezgodne z prawem wypowiedzenie warunków zatrudnienia. Sąd Rejonowy uznał, że wypowiedzenie było nieuzasadnione i dlatego uwzględnił roszczenie (art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 42 § 1 k.p. w związku z art. 43 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych i art. 47¹ k.p.). Sąd Okręgowy podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne oraz ocenę prawną Sądu Rejonowego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na oczywistą jej zasadność – art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., „polegającą na wadliwym zrekonstruowaniu i wykładni normy prawnej wywiezionej z art. 42 § 2 i § 3 k.p. w związku z art. 29 § 1 k.p. w związku z art. 42 § 1 k.p.c. (k.p.) w związku z art. 30 § 4

k.p. polegającym na tym, że w zaskarżonym orzeczeniu Sąd wadliwie wywiódł z treści dyspozycji normy prawnej, że przed upływem okresu wypowiedzenia pracodawca zobowiązany był wręczyć pracownikowi zakres obowiązków na nowym stanowisku pracy, podczas gdy do dnia upływu okresu wypowiedzenia pracownik świadczy pracę na dotychczasowych warunkach pracy i płacy. Sąd pominął przy tym w rekonstrukcji dyspozycji normy znaczenie treści art. 29 § 1 k.p., który wespół z treścią umowy o pracę powoda stanowi o tym, że zakres obowiązków nie stanowi elementu obligatoryjnego dokumentu oświadczenia o wypowiedzeniu warunków pracy i płacy. Tym samym fakt wręczenia zakresu obowiązków 14 dnia od daty wręczenia powodowi oświadczenia o wypowiedzeniu warunków pracy i płacy nie może być traktowany jako argument przemawiający za pozornością działania pracodawcy, w szczególności gdy Sąd jednocześnie prawidłowo ustala stan faktyczny w zakresie zaistnienia w zakładzie pracy pozwanego reorganizacji, dokonanej w drodze Zarządzenia Burmistrza Miasta A., czego potwierdzeniem są znajdujące się w aktach sprawy ogłoszenia o naborze na wolne stanowiska urzędnicze w Wydziale o nowym kształcie i strukturze, a w którym ówczasie zatrudniony był powód. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej przejawia się także w tym, że skoro reorganizacja zakładu pracy, zmniejszenie stanu zatrudnienia może być uznane za samoistną przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę, to w drodze wnioskowania *a fortiori a maiori ad minus* zasadne jest przyjęcie, iż przesłanka ta uprawnia pracodawcę do zastosowania instytucji tzw. wypowiedzenia zmieniającego dotychczasowe warunki pracy i płacy. W tej sytuacji niezasadne i nielogiczne jest twierdzenie, że składając oświadczenie o wypowiedzeniu warunków pracy i płacy pozwany pracodawca dążył do definitywnego rozwiązania stosunku pracy, skoro gdyby tylko chciał taki efekt osiągnąć, mógł to uczynić z uwagi na zaistniałą przesłankę będącą jednocześnie zasadną podstawą do ewentualnego definitywnego zakończenia stosunku prawnego umowy o pracę w drodze złożenia przez pracodawcę oświadczenia o wypowiedzeniu umowy na zasadzie art. 30 § 1 pkt 2 k.p.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (wyżej *in extenso*) nie wykazuje, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona i dlatego nie został uwzględniony. Ocena ta odnosi się do sfery faktów i prawa.

Na etapie przedsądu nie ocenia się podstaw kasacyjnych, jako że są to odrębne elementy skargi i podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu jej do rozpoznania (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. oraz art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. w związku z art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Podstawy kasacyjne ani ich uzasadnienie nie zastępują więc podstawy przedsądu, nawet tej szczególnej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oznacza to, że skarżący powinien wskazać i wykazać takie naruszenie prawa, które bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok jest oczywiście wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania. Wniosek tego nie czyni.

Chodzi o to, że we wniosku skarżący nie podważa podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. W ocenie podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiążą zatem ustalenia stanu faktycznego na których oparto zaskarżony wyrok. Związanie stanem faktycznym wynikające z art. 398¹³ § 2 k.p.c. ma zastosowanie również na etapie przedsądu. W przeciwnym razie zachodziłby dysonans między etapem przedsądu i późniejszym rozpoznaniem skargi kasacyjnej z ograniczeniami wynikającymi z tego przepisu a także z art. 398³ § 3 k.p.c.

Ta ogólna analiza zmierza do wskazania, że w tej sprawie Sąd niezgodność z prawem wypowiedzenia łączy z brakiem jego zasadności. Choć w uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy nie powołał art. 45 § 1 k.p., to w istocie ten przepis miał zastosowanie, gdyż to on określa wymóg zasadności wypowiedzenia. Wypowiedzenie jest niezgodne z prawem gdy jest „nieuzasadnione”. Natomiast takiej regulacji materialnej, wymagającej zasadności wypowiedzenia, nie ma w przepisie art. 42 k.p. Oczywiście także wypowiedzenie zmieniające musi być zasadne, wszak stosuje się przepisy o wypowiedzeniu umowy o pracę i pracodawca nie może nie wskazać przyczyny wypowiedzenia. Odpowiednie zastosowanie ma właśnie przepis art. 45 § 1 k.p. z mocy art. 42 § 1 k.p. Czyli to na podstawie klauzuli zasadności wypowiedzenia z art. 45 § 1 k.p. ocenia się uprawnienia pracownika „w razie nieuzasadnionego” wypowiedzenia zmieniającego (art. 44 k.p. i nast. w związku z art. 42 § 1 k.p.).

Ten wywód ma na celu wskazanie, iż we wniosku nie zarzuca się naruszenia art. 45 § 1 k.p. (zresztą również w podstawie kasacyjnej). Skoro zasądzono odszkodowanie, to podstawą rozstrzygnięcia musiał być właśnie ten przepis (i art. 47¹ k.p.) a nie art. 42 k.p., gdyż podstawa materialna (klauzula zasadności wypowiedzenia) uwzględnienia powództwa zawarta jest w art. 45 § 1 k.p. Natomiast z art. 42 k.p. w tym zakresie niewiele wynika. Określa on jedynie prawną formułę wypowiedzenia zmieniającego. Jeżeli Sąd stwierdza pozorność podstawy wypowiedzenia, to siłą rzeczy wykracza poza regulację z art. 42 k.p. Takie rozróżnienie art. 45 § 1 k.p. i art. 42 k.p. wyraźnie wynika z uzasadnienia rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji, które Sąd drugiej instancji uznał za prawidłowe.

Oceny powyższej nie zmienia zarzut wniosku naruszenia art. 30 § 4 k.p., gdyż odszkodowanie nie zostało zasądzone za naruszenie tego przepisu (druga część alternatywy z art. 45 § 1 k.p. obejmuje naruszenie przepisów o wypowiedzaniu umów o pracę). Z uzasadnienia wyroku wynika, iż Sąd ocenił przyczynę wypowiedzenia zmieniającego i uznał ją za „nieuzasadnioną, ukierunkowaną na rozwiązanie stosunku pracy z powodem”.

Natomiast wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania koncentruje się na określonym warunku, którego Sąd nie sformułował. Sąd nie stwierdził, że pozwany miał obowiązek wskazania w treści wypowiedzenia zmieniającego nowego zakresu obowiązków na nowym stanowisku pracy. Sąd argumentował jedynie, iż pracodawca nie był w stanie przez dłuższy czas udzielić informacji o nowym stanowisku pracy powoda i obowiązkach jakie powód miał na nim wykonywać. Takie ustalenia oraz ocena składały się podstawę wyroku z konkluzją, iż przyczyna wypowiedzenia była pozorna, bowiem gdyby pracodawca w rzeczywistości chciał przeprowadzić reorganizację struktury urzędu i dokonywał przesunięć kadrowych zgodnie ze swymi rzeczywistymi potrzebami, to nie miałby problemu ze zidentyfikowaniem stanowiska i obowiązków, których wykonywanie wymaga przesunięcia z dotychczas zajmowanego stanowiska.

Reasumując, zarzuty i argumentacja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pokrywają się z podstawą faktyczną i prawną rozstrzygnięcia. Nie pozwala to stwierdzić, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Z tych motywów, z braku zasadnej podstawy przedsądu, orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

I.n